

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolvtio Lvtheriana Svper Propositione Sva Tercia Decima De Potestate Papae

Luther, Martin

[Wittenberg], [1519]

VD16 L 5783

Nu[n]c ex Historijs & Rationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32433

¶ Nūc ex Historijs & Rationibus.

Prima, est ipsa actū Apłorū, vbi Petrus equalis scribitur ceteri, Apłis, deniq; suis sermonis. c. xv. confirmationem a Iacobo accepit, Deinde, nullū Apłorū ipse ordinauit, nec vllus sub ipso fuit, Quō ergo successor Petri, oīm Apłorū successores sub se habere pōt? Quid quēso ad hęc dicit ab vllō pōt? Itē Matthiā nec ipse, nec oēs simul ausi sunt in Apłm ordinare, sed ex deo postularūt tm.

Secūda. Gala. ij. Antiochie Petrus a Paulo rēphendebat, in quo patet Ro: pontificem subesse cuilibet melius sentienti, Nec ideo verū esse, aut bonū, quia ipse sic dicit aut facit, sed ratio nē reddere tenetur, imo nō semper pōt reddere, sed cū Petro aliqñ errat.

Tercia. Ecclesiastica hist. li. v. Victor prim⁹ Ro: pont. Asię Epōs voluit excōicare, redargutus autē ē nō a Paulo, sed ab Hyrenço Lugdunē. & coerctus etiā a ceteris oībus monitus & iussus pacē habere, & Ecclesiā nō cōturbare, quibus sicut decuit, cessit. Itē ibidem. Anicetus q; cessit Polycarpo Smyrno Epō, nec eū cogere potuit, in sua decreta. Item histo. tripar. li. iij. Iulius primus conat⁹ prohibere, ne citra suā autoritatē Conciliū cogere, Orientales Epī inasriter egit, quia nihil illi hoc curarunt, & acutissime ei rescripserūt.

Quarta. Romanū pontificē esse oīm superiorē hūano decreto sancitū est, nempe Cōstantini quarti Gręcorū Imperatoris, vscribit Platina in Benedicō. ij. nec sic tñ obseruatū Epī salijs.

Quinta. Nūquid Cyprianū & Aug. aliosq; Affricę Epōs confirmauit Papa, qui tñ de latina ecclīa erant? Nūquid eorū Cōsilia impediuit, aut Cōsiliabula fuerūt, quia sine Ro: pont. autoritate gesta sunt, vt in eorū libris dare habetur.

Sexta. Quā Alexādrinū, Antiochenū, Hierosolymitanū, & alios Aegypti, Arabię, Syrię, Asię, totiusq; orientis Epōs instituit? Hī oēs ergo hęretici fuerūt? absit.

Septia. Nechodie sub Rom: pontifice sunt, qui i Perside, India, Schithia, totaq; oriente sunt, An putas nullos ibi esse Chīianos? & regnū Chīi in Romā coactū, cuius sunt oēs fines terrę. ps. ij. & xxi. An nō sunt Epī, q̄ a nō induūt vestes, nō habēt palatia, equos, aliaq; pompas Romanas? Sufficit q; verbū dei docēt, & diligāt ac pascāt, quia se, nec Apłos cōfiteberis epōs fuisse, si faciem rerū, non res ipsas contēplari ceperis, Imo eo meliores Epī, quo a laruis facierū remotiores, & eo minus Epī, quo ppiores.

Octaua. Scribit Hiero: de Illust. viris, q; Achaons Epū Cæsariē. discipulus Eusebii Pamphili, Imperante Cōstantio Liberū Papā deposuerit, & Felicē cōstituerit. Itē Iohannē Chrysofomū, nō Ro: pontificē, sed Theophilus Alexandrinus & Epiphanius Cypri Epī, vt in tripart. deposuerūt, Idem Epiphani⁹ Cypri minor Episcopos

Iohāne Hierosolymitano Epō, eundē excōmunicauit. Et si historias cōsideres, quō nūc Impatores papā, nūc cōtra papam imperatores, Itē Papa Epōs, & Epī Papā mutarint, stauerint, deposuerint, credas te Iliada quandā videre, nec mirū, quia Christū nō audierunt anibitiones phibentē, ideo toties collidūtur & turbant, penituit cōmunicasse cū illo, vt d. Hierony: scribit cōtra eundē.

Nona. Quid ad hoc dicemus: vera ne est illa snia quā tota Ecclesia, omnia etiā decreta, oēs doctores tenent, esse videlicet Epōs Apl'orū successores, vt dīf. xxi. c. in nouo. Si est falsa quid iactatur tanta auctoritate? Si vera. Quō solus Ro: pontifex est successor vnus Apl'i Petri, & ceteri omēs Ro: pontificis sunt subditi? Cur non & alij Apl'i habent successores? aut fuerūt ceteri Apl'i successores vnus Petri? cur ceteris apl'is aufertur sua gloria & tribuit soli Petro? Cur non quilibet Epī habent, qd' Apl'i eorū habuerūt, cū Ro: habeat, qd' Petrus suus p'decessor habuit? Muta ergo verbi, & dic q' Epī sunt Apl'orū successores, sed vnus Epus Ro: est vnus Apl'i successor. Ista ratio fateor, nisi ego sum infensator trunco, cogit & oīm obstruit os, Esse Epōs omēs equales, & sicut Ro: pontifex a nemine ordinat, Ita quilibet per solā electionē, sicut ipse ordinari debet, iure diuino. Stat enī firma snia Nullū Apl'ogē a Petro missum esse, sed omēs eadem a Christo dño, equalia accepisse in suas sortes, ergo eoꝝ Epī successores, equalia habēt cū Ro: pontifice, excepta p'rogatiua honoris seu dignitatis, sicut Paulus ad Corinthios clare scribit. Quid enim minus feci a magnis Apostolis.

Decima, responde. Si Ro: pontifex p'cepto dei est vicarius gñalis in tota Ecclesia, sequitur ineuitabiliter peccare eos, imo esse hereticos, qui nō sub eo fuerint. At tūc ecclesia tota primitiua, saltem vsq' ad eccc. annos cū tot martyribus & sanctis, hereticierunt. Obsecro quid p'dest tantā blasphemiam in Ecclesia p' tumide p'atris pompa statuere? deniq; etiā sanctus Petrus erit hereticus, qui a Ro: ecclesia cū Apl'is fuit Hierosolymis. Vincit me hęc ratio inuicta.

Vndecima. Si vlla Ecclesia est prima, & mater oīm, nō est alia nisi Hierosolymitana, vt dixi supra. Quid enī faceret Roma, si haberet hęc p'se, quę habet illar. Nempe qd' Isa. & Michē, & oēs p'phete p'p' nūciarint, de Zion exiturā legē Euangelij, & de Ierusalē verbū dñi. Itē q' dñs ibi dedit gloriā in domo sua nouissima, vt Haggēus dicit. Q' Chūs ibi pontifex, Apl'i autē velut p'byteri, q' Chūs ibi oblatas Spm̄ sanctū misit. Et breuiter hinc, in omne terrā exiuit verbū dei, hinc oēs ecclesie. Nec est vilius tā impudens frons, qui possit negare hęc esse vere Matrē Ecclesiarū oīm, fontem, radicē, ac matricem, etiā Ro: Ecclesie. Si ergo hęc nō habet primatū, imo vix quātum ei

dederunt, q̄to minus Romana habet, quę est eius discipula? Dicat
aduersus hęc aliquid qui pot̄.

Duodecima. Cōcilium Nicenū, vt scribit li. x. c. vi. hist. eccle. statuit
arti: vi. in hęc modū. Et apud Alexandriam, vel in vrbe Roma, ve-
tusta consuetudo seruet̄, vt vel ille Aegypti, vel hic suburbanę Ec-
clesiarū sollicitudinē gerat. Responde, hoc Conciliū oīm fere facer-
rimū est. Et ecce, nō mō nō primatū & monarchiā Romāo dat pon-
tifici, sed ex vetusta cōsuetudine, nō iure diuino tribuit sollicitudinē,
Italicarū & suburbanarū Ecclesiarū. Atq; hęc in p̄positione mea te-
tigi, q̄n dixi, q̄ cōtra frigidissima decreta, staret decretū hui⁹ Cōcilij.

Si ergo sum hereticus, Age, tollat primū hoc Concilium. cui me
ip̄a q̄q; decreta, tāq̄ Euangelio cogūt obedire, Nō possum duobus
dn̄is seruire cōtrariis.

Terciadecima. Idē Nicenū Conciliū statuit, nō a Ro: Ep̄o, om̄es
Ep̄os ordinari, sed a puincialib⁹ Ep̄is dicēs. Et vt si forte i ordinādo
Ep̄o, duo vel tres, p̄ aliqua cōtentionē dissentiat, reliquorū autoritas
& p̄cipue Metropolitanī cū ceteris firmior habeat. Obsecro, q̄d am-
plius facere debeo? Nō satis est q̄ Ro: pontifici om̄ia q̄ sibi arrogat, li-
bens credo: debeo insūp̄ pbare, q̄ hęc decreta sunt cōtēpta & irritata
hūano vnus Ep̄i arbitrio?

Quartadecima. Idē Nicenū Cōcilium, Ep̄o Hierosolymitano, nō
Romano tribuit honoris primatū, dicens ibidē, Et vt Ep̄o Hierosol-
ymorū antiquitus tradita honoris p̄rogatiua seruet̄, manēte nihil om̄-
minus, & Metropolitanī ip̄ius prouincię dignitate, Doce me lector,
quid faciendū sit? q̄n nō satis est, me hodierno tpe cōfiteri Ro. pon-
tificē esse primū, nisi mentiar q̄q; & negem aliū antiquitus fuisse pri-
mū, & tanti Concilij autoritati resistam?

Quintadecima. Si Ro: Ecclesia est prima, p̄pter primū Apl'm Pe-
trū, eadē necessitate cōfitehimur & Cōpostellanā Ecclesiā esse secūdā,
p̄pter Apl'm sanctū Iacobū, & Ephesinā terciā, p̄pter Apl'm terciū,
Iohannē, & sic per ordinē Apl'orū. At iste ordo nūquid seruatur?
quo iure ergo solus Petrus primā facit Ecclesiā, nisi hūano? Cur ergo
Cōstantinopolitana, q̄ nullū habet Apl'm, p̄fertur scđo loco Com-
postellanę? Cur Alexandrina q̄ & ip̄a nullū habet apl'm, p̄ferit Ephe-
sinę? Cur Antiochena sine Apl'o p̄fertur Edissinę, quę Apl'm Tho-
mā habet? Cur Hierosolymitana, his omnib⁹ quinto loco postpo-
nitur, q̄ Christū, Petrum, Iacobum, Iohannē, item Iacobū colūnas
(vt Paulus Galat. ij. scribit) habuit, & vniuersos discipulos? vides q̄
sit nulla ratio? q̄ Christus studiose huius primatus ambitionē p̄-
uenit, & causas eiusdē penitus confudit.

Decimasexta. Si ad solos Petri successores pertinet verbū Chri, Tu es Petrus, & pasce oues, pari sequela cōcludetur, Solus Iohannis successores esse filios Marię in cruce cōmendatos, solo plus ceteris dilectos, quia hūc solū in cruce allocutus matri cōmendauit, ergo ab Ephesinis Ep̄is accipiūt ceteri, vt sint filij Eccl̄ię & Marię. Item Soli successores Iacobi & Iohānis essent filij Tonitruī, & soli successores Iacobi minoris, sint fratres dñi, Et cōno oīm, ad quos Chrus semel locutus est, successores haberēt eadē iure diuino, Quo quid vanius dici potest?

In fine dico. Me nescire an Chriana fides pati possit, qđ in teris aliud Caput Eccl̄ię vniuersalis statuit, p̄ter Chm, sum qui Christū in eccl̄iam triumphantem reijcitur, vt Ro: pont. militantis Eccl̄ię caput constituūt, cōtra expressum Euangeliū Matthei vltio. Ecce ego vobiscū sum, vsq; ad cōsumationē sculi. Et illud Act. ix. Saule Saule, quid me psequeris: Ideo em̄ regnū fidei Eccl̄ia vocat, Q; rex noster nō videt, sed credit, Sicut i. Cor. xv. dicit. Oportet illū regnare, dos nec ponat inimicos suos scabellū pedū suoz. Et tūc tradet regnū deo & patri. At hi, regnū rerū p̄sentū faciūt, dū visibile caput erigunt. Nā & mortuo pontifice, Eccl̄ia nō est sine capite, cur ergo viuo pontifice, Chrus nō p̄ capite solus habet? An viuo pontifici cedit & mortuo succedit, velut quidā alternus pontifex? Si autē & viuo pontifice. Caput ē, vt quid duo capita in Eccl̄ia statuimus?

¶ Cōcludo. Om̄s sacerdos in articulo mortis & necessitatis est Ep̄us, est papa, habens plenissimā plenitudinē p̄tatis super cōfitemē, vt tener sn̄ia cōstituto Eccl̄ię, & ex B. Cypriani ep̄lis euidenter cōuincit, Ergo nec Papa ē Ep̄is, nec Ep̄us est superior p̄sbyteris, iure diuino tenet cōsequentiā, quia ius diuinū est imutabile, tam in vita q̄ morte.

SOLI DEO GLORIA.